

1. Εισαγωγικά : Στις 28 Νοεμβρίου 2021, Κυριακή, ώρα 6 – 8 μ.μ., έλαβε χώρα στον περικαλλή Ιερό Καθεδρικό Ναό Θείας Αναλήψεως Κατερίνης, ωραία και μηνυματική εκδήλωση αιώνιας τιμής και μνήμης δύο μεγάλων Αρχιερέων, που συνδέονται εσώψυχα με την Κατερίνη. Η εκδήλωση ήταν στα πλαίσια των «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΕΙΩΝ» 2021. Ο λόγος, ειδικότερα, για τον Κίτρον Βαρνάβα Τζωρτζάτο, ανακαινιστή της Θείας Αναλήψεως και τον Νεαπόλεως Διονύσιο Λαδόπουλο, Πρωτοσύγκελλο και Προϊστάμενο της Θείας Αναλήψεως διατελέσαντα. Οργανωτής της εκδηλώσεως η Ιερά Μητρόπολη Κίτρον, με τον Μητροπολίτη κ. Γεώργιο και τον Πρωτοσύγκελο, Προϊστάμενο της Θείας Αναλήψεως π. Βαρνάβα. Παρέστησαν οι Αρχές της πόλεως και εκλεκτό ακροατήριο. Κύριος ομιλητής για τους δύο αιμνήστους Αρχιερείς ήταν ο Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, της εσπερίας Θεσσαλονίκης, κ. Βαρνάβας.

2. Ειδικότερα για το Περιεχόμενο του τόμου Πρακτικών. Ο υποφαινόμενος έκαμε αναλυτική παρουσίαση του τόμου, με σχετικές δικές του κρίσεις, που την δημοσιοποιεί εδώ προς ενημέρωση του ευρύτερου φιλόστοργου Κοινού. Αφού τα της όλης εκδηλώσεως παρουσιάστηκαν λεπτομερώς και φωτογραφικώς από την ROMFEA.GR, στις 30 Νοεμβρίου 2021.

Επί του Περιεχομένου, λοιπόν, του Βιβλίου Πρακτικών, που διατέθηκε, τιμής ένεκεν, στις Αρχές και στο Ακροατήριο Κατερίνης, κατά την εκδήλωση, λεκτέα τα εξής :

2α. Ο Τόμος περιλαμβάνει στη σελ. 2 **Αφιέρωση**. Γράφεται : «Η παρούσα έκδοσις αφιερούται Τω μακαριστώ Αρχιεπισκόπω Αθηνών και πάσης Ελλάδος κυρώ Χριστοδούλω, όστις έλαβε εν ετει 1965, τον β' βαθμόν της Ιερωσύνης εν τω παλαιώ Καθεδρικό Ναώ Θείας Αναλήψεως Κατερίνης, υπό του αιμνήστου Μητροπολίτου Κίτρον κυρού Βαρνάβα Τζωρτζάτου». Στη σελ. 3, ο λόγος για τους : **Συντελεστές – επιτροπές. Τιμητικό Προεδρείο, Οργανωτική Επιτροπή, Ομάδα Εθελοντών – Εθελοντριών, Επιστημονική Επιτροπή, Επιστημονική Γραμματεία.** Στις σελ. 5-6, περιλαμβάνεται το «**Πρόγραμμα Επιστημονικής Ημερίδος**». Στη σελ. 7, μνεία των **Χορηγών Επιστημονικής Ημερίδος**.

Στις σελ. 9-10, **Πίνακας Περιεχομένων**, σε κεφάλαια 6 (Χαιρετισμοί, Εισηγητικές Ομιλίες, Ιστορικά Έγγραφα, Φωτογραφικό Αρχείο, Κειμήλια Ιερού Ναού, Φωτογραφικά Στιγμιότυπα από την Έκθεση Φωτογραφίας και την Επιστημονική Ημερίδα, και ένα Παράρτημα).

3. Χαρακτηριστικά στιγμιότυπα κειμένων και φωτογραφικού υλικού.

3α. Από τους χαιρετισμούς επιλέγω τα πιο χαρακτηριστικά σημεία όλων όσων έκαναν και έδωσαν χαιρετισμούς για τον Τόμο. Ο Μητροπολίτης Σεργίων Θεολόγος γράφει (σελ. 11-12) : «Ο αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ως γνωστόν, το έτος 1965, έλαβε τον δεύτερον βαθμόν της αγίας ιερωσύνης εις τον ιερόν τούτον Καθεδρικόν Ναόν, υπό του περικλεούς Μητροπολίτου Κίτρους και Κατερίνης κυρού Βαρνάβα. Όλοι εμείς, τα πνευματικά έκγονα του μεγάλου Πρωθιεράρχου, ενθυμούμεθα μεθ' ιεράς συγκινήσεως και ισοβίου ευγνωμοσύνης τον απαράμιλλον τούτον εκκλησιαστικόν ηγέτην, τον φιλόστοργον πατέρα, τον υψιπέτη οραματιστήν και ακαταπόνητον εργάτην της Εκκλησίας, τον λεοντόψυχον Έλληνα πατριώτην, την σύγχρονον πατερικήν φυσιογνωμίαν, το υπόδειγμα τελείου λειτουργού των ιερών μυστηρίων, τον ιεροπρεπή ιεροφάντορα, τον άφθαστον εκκλησιαστικόν ρήτορα, που ωμίλησεν ως όντως δούλος και θεράπων Ιησού Χριστού γονίμως και προφητικώς εις τας ακοάς και εις τας καρδίας των Ορθοδόξων Ελλήνων». Σημειώνουμε το ακριβοδίκαιο της προσωπογραφίας αυτής Χριστοδούλου. Αυτός ήταν. Ο υποφαινόμενος τού είναι πολύ ευγνώμων επιπλέον, διότι τον ετίμησε με την πολύ στενή φιλία του και το οφίκιο Ειδικού Συμβούλου της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος επί ιστορικοκανονικών θεμάτων.

Ο Μητροπολίτης Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος Γεώργιος στους δύο χαιρετισμούς, εναρκτήριο και καταληκτήριο (σελ. 15-21), σημειώνει, μεταξύ άλλων αξιολόγων : «Είναι αλήθεια ότι από την αρχή της ενθρονίσεώς μου διαπίστωσα ότι, και με την παρότρυνση των συνεργατών μου αλλά και των τοπικών αρχών, υπήρχε μια διάθεση συνεδριακή» (σελ. 15). Πολύ σωστή κρίση. Η Κατερίνη είναι διαχρονικά λίκνο συνεδριακού Πολιτισμού στην Πιερία, με βάση την πείρα της «Εστίας Πιερίδων Μουσών». Είναι, εξ άλλου, ο ίδιος πολύ οικείος με τον συνεδριακό πολιτισμό, ως προερχόμενος από την Ιερά Μητρόπολη

Βεροίας, Πρωτοσύγκελλος διατελέσας εκεί, η οποία διαπρέπει στην συνεδριακή διαδικασία κάθε χρόνο στα ΠΑΥΛΕΙΑ του Ιουνίου και αλλού. «Σκοπός μας είναι να διοργανώσουμε στο μέλλον και ένα μεγάλο συνέδριο για την Αγία Αικατερίνη... Το γεγονός ότι μεταφέραμε πρόσφατα το ιερό λείψανο της Αγίας Αικατερίνης για πρώτη φορά στο εξωτερικό, στην πόλη Ιάσιο της Ρουμανίας, όπου το προσκύνησαν χιλιάδες πιστοί αποτελεί μία καλή συγκυρία» (σελ. 16). Εδώ, συναφώς, να επισημάνουμε ότι η Ιερά Μητρόπολη Κίτρους προετοίμασε και ένα, ειδικών απαιτήσεων, συνέδριο για τα 200 χρόνια (1821-2021), με επίκεντρο τις ιστορικές Επισκοπές Κίτρους, Πέτρας, Πλαταμώνος, υπό την αιγίδα του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου και της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, αλλά, δυστυχώς, λόγω της πανδημίας κορονοϊού, αναβλήθηκε για ευθετότερο χρόνο.

Σε ένα άλλο σημείο του δευτέρου χαιρετισμού, που σηματοδοτεί την διαχρονικά ριζωμένη βαρνάβειο παράδοση στην Κατερίνη, είναι η παρότρυνση στον Μητροπολίτη Γεώργιο από πολίτη στον πεζόδρομο Κατερίνης : «σου εύχομαι να γίνεις όπως ο Βαρνάβας» (σελ. 19). Αλλά και στον κόσμο της Ορθοδοξίας ο Κίτρους Βαρνάβας ήταν – και εξακολουθεί να είναι – ευφήμως γνωστός, όταν στον ίδιο Μητροπολίτη, κατά μία επίσκεψή του στο Βελιγράδι, ο Πατριάρχης των Σέρβων Ειρηναίος, τον συνέστησε, λέγοντας επιλέξει ότι ο Σεβασμιώτατος είναι διάδοχος του Βαρνάβα (σελ. 20).

Αλλά και των εκπροσώπων των Αρχών οι χαιρετισμοί έχουν ωραία στοιχεία. Π.χ. ο Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας Απόστολος Τζίτζικώστας γράφει : «Εμείς, ως Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, στηρίζουμε την προσπάθειά σας, για το καλό της Πιερίας και της Μακεδονίας» (σελ. 24). Εδώ να επισημάνουμε ότι ο Απ. Τζίτζικώστας είναι άξιος υιός του αιμνήστου μεγάλου, φιλογενούς, πολιτικού, βουλευτού και Υπουργού πολλάκις, Γεωργίου Τζίτζικώστα. Επί Κυβερνήσεως Κωνσταντίνου Μητσοτάκη (1990-1993), περίοδο πτώσεως παταγώδους του άνευ Θεού συστήματος του υπαρκτού σοσιαλισμού (Σοβιετικής Ένωσης, Γιουγκοσλαβία κλπ.), το 1989-1990 κ.ε., ο Γεώργιος Τζίτζικώστας, ως Υπουργός Μακεδονίας και Θράκης όργωνε, κυριολεκτικά, τις πρωτεύουσες των χωρών της Χερσονήσου του Αίμου, ενισχύων ηθικά, πολιτικά και οικονομικά τις Κυβερνήσεις και επιτόπιες Ορθόδοξες

Εκκλησίες, που είχαν περιέλθει σε μεγάλη ένδεια και έτσι δημιουργούσε σταθερά γεωπολιτικά ερείσματα της Ελλάδος στη βαλκανική ενδοχώρα, που εξακολουθούν ριζωμένα να υπάρχουν ως σήμερα. Ο υποφαινόμενος, δίπλα του τότε, ως Ειδικός Σύμβουλος επί Εθνικών και Θρησκευτικών Θεμάτων επιβεβαιώνει τούτο, το γεωπολιτικών διαστάσεων, γεγονός.

Η Αντιπεριφερειάρχης Πιερίας Σοφία Μαυρίδου γράφει στον χαιρετισμό της, μεταξύ άλλων : «Οποιος στέκεται απέναντι στην ιστορία με όρους αντικειμενικούς, οφείλει να αναγνωρίσει τον κορυφαίο ρόλο της τοπικής Εκκλησίας και του Ιερού Ναού Θείας Αναλήψεως, εδώ και 160 χρόνια από το 1858, που ιδρύθηκε η ενορία. Η Κατερίνη πορεύτηκε αυτούς τους αιώνες, ακολουθώντας τη χριστιανική διδασκαλία και τιμώντας τις παραδόσεις της Ορθοδοξίας» (σελ. 25).

Ο Δήμαρχος Κατερίνης Κώστας Κουκοδήμος γράφει στον χαιρετισμό του : «Ο Καθεδρικός Ιερός Ναός Θείας Αναλήψεως... διαχρονικά αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί πνευματικό οχυρό για την πόλη της Κατερίνης... Μέσω της μελέτης του τόμου των πρακτικών γευόμεθα το κάλλος και απολαμβάνουμε την αισθητική και ωραιότητα του Ιερού Ναού που... συνιστά πλησίον της πλατείας Ελευθερίας ισχυρό τοπόσημο, με ιστορία άμεσα συνυφασμένη με την ίδια τη διαδρομή της νεότερης ιστορίας της πόλεως» (σελ. 27).

Ο τ. Δήμαρχος Κατερίνης (ήτο το 2018) και τώρα βουλευτής Σάββας Χιονίδης γράφει στον χαιρετισμό του : «Ο Ναός της Θείας Αναλήψεως είναι η εκκλησία εκείνη, στην οποία τελέσθηκε η επίσημη δοξολογία της απελευθερώσεως της Κατερίνης, στις 16 Οκτωβρίου του 1912, κάτι άκρως σημαντικό. Ο Ναός αυτός αποτελεί στολίδι για την πρωτεύουσα της Πιερίας» (σελ. 29).

4. Στο «Κεφάλαιο Β'. Επιστημονικές εισηγήσεις» (σελ. 30-122), δίδονται από τους εισηγητές, ειδικούς ερευνητές της πολιτικής, εκκλησιαστικής και κοινωνικής ιστορίας της Κατερίνης, με επίκεντρο την Θ. Ανάληψη, πολλά νέα στοιχεία, αξιόλογα και αξιοπρόσεκτα. Γι' αυτά και μόνο άξιζε να γίνει το Συνέδριο αυτό. Συνολικά 9 ανακοινώσεις.

Οι ομιλητές είναι κατά σειρά ανακοινώσεων : Μιχαήλ Φαργκάνης, Δρ. Εκκλησιαστικής Ιστορίας ΑΠΘfl Π. Τζουμέρκας, Αν. Καθηγητής ΑΠΘfl Α. Μπλάτζας, Καθηγητής Παν/μίου Κρήτης, Πολιτικός Μηχανικόςfl Αθηνά Τσιγκαροπούλου, Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνηςfl Αρχιμ.

Ιγνάτιος Σωτηριάδης, Ιεροκήρυξ – Γραμματέας Συνοδικής Επιτροπής Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων Ι. Συνόδου Εκκλησίας της Ελλάδοςfl π. Γεώργιος Μπιλιάγκας, τ. Προϊστάμενος Θ. Αναλήψεως Κατερίνηςfl Αθαν. Αγγελόπουλος, Καθηγητής Πανεπιστημίουfl Αρχιμ. Βαρνάβας Λεοντιάδης, Προϊστάμενος Θ. Αναλήψεως Κατερίνηςfl Κυρός Βαρνάβας Τζωρτζάτος.

4α. Ανακοίνωση Μ. Φαργκάνη, με θέμαfl «Οι Έλληνες βλαχόφωνοι παρεπίδημοι, η ρουμανική προπαγάνδα και ο ναός της Θείας Αναλήψεως στην Κατερίνη μεταξύ 1850 και 1904, μέσα από τα εκκλησιαστικά αρχεία» (σελ. 33-42). Ξεχωρίζω το εξής : «Γεγονός, πάντως, είναι ότι με κέντρο την εκκλησιαστική ζωή στη Θεία Ανάληψη και στην Αγία Αικατερίνη, αλλά και με την σημαντική χρηματική βοήθεια από τα έσοδα αυτών των δύο Ναών, ο ντόπιος καθώς και ο βλαχόφωνος ελληνισμός της Κατερίνης, στο β' μισό του 19ου αιώνα, μία εξαιρετικά δύσκολη και ρευστή περίοδο, μπόρεσε να αντέξει την οθωμανική κρατική καταπίεση και την ξένη προπαγάνδα» (σελ. 42).

4β. Από την Ανακοίνωση Π. Τζουμέρκα, με θέμα : «Ο Ιερός Ναός Θείας Αναλήψεως και ο Επίσκοπος Κίτρους Παρθένιος Βαρδάκας (1904-1912)» (σελ. 43-58), ξεχωρίζω, «Μερικοί ιστορικοί σταθμοί αποτελούν σημαντικούς οδοδείκτες... Ένας τέτοιος ιστορικός σταθμός για τον Ιερό Ναό Θείας Αναλήψεως αποτέλεσε αυτή καθ' αυτή η εκλογή ως επισκόπου Κίτρους του Παρθενίου Βαρδάκα, ενός εκ των σημαντικότερων επισκόπων της Επισκοπής και κατόπιν Μητρόπολης Κίτρους» (σελ. 43). Και αλλού : «Τέλος, να αναφέρουμε ότι τη μεγαλύτερη δόξα και λάμψη γνώρισε ο Ναός στις 16 Οκτωβρίου 1912, ημέρα απελευθέρωσης της πόλης της Κατερίνης από τον οθωμανικό ζυγό... εδώ αναπέμφθηκε, για πρώτη φορά, η δοξολογία της ελευθερίας, και ακούστηκαν οι δεήσεις υπέρ της αναστάσεως του ορθοδόξου έθνους. Εδώ μέσα στο Ναό ακούστηκε ψαλλόμενος για πρώτη φορά ο εθνικός μας ύμνος» (σελ. 53).

4γ. Από την Ανακοίνωση Αθ. Μπλάτζα, «Αναμνήσεις από την ανέγερση του Ιερού Καθεδρικού Ναού Θείας Αναλήψεως Κατερίνης» (σελ. 59-66), «Ήταν ένα Σάββατο στις αρχές Μαρτίου του 1978... με ρωτά ο Δεσπότης μας "Θέλεις, μπορείς να μας βοηθήσεις να κάνουμε έναν καινούργιο Ναό;"... Μετά από αυτή τη συνάντηση, ήλθε η ώρα της δουλειάς και της εκπόνησης των σχεδίων... Όλα γίνονται με το χέρι και το

μυαλό... Δεν μπορώ να μην αναφερθώ και στη μεγάλη βοήθεια δύο εξαίρετων μηχανικών, που βοήθησαν... Ήταν ο τότε Δήμαρχος Σίμος Χαραλαμπίδης και ο αείμνηστος Κλέαρχος Γώττας, ονόματα πασίγνωστα στην κοινωνία της πόλης μας» (σελ. 59-60 κ' 62).

4δ. Από την Ανακοίνωση Α. Τσιγκαροπούλου, με θέμα : **«Το Σκευοφυλάκιο του Ιερού Ναού Θείας Αναλήψεως Κατερίνης»** (σελ. 67-81), διακρίνω : «Συνολικά τα κειμήλια του Ναού μελετήθηκαν στο πλαίσιο εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο "Καταγραφή, ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση εκκλησιαστικών κειμηλίων", το οποίο η Ιερά Μητρόπολη Κίτρους σχεδίασε και υλοποίησε σε συνεργασία με την Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης... Στον Καθεδρικό Ναό της Θείας Ανάληψης στην Κατερίνη φωτογραφήσαμε, τεκμηριώσαμε και καταλογογραφήσαμε 149 κειμήλια εκκλησιαστικής τέχνης... Ο χώρος των Ναών προσφέρεται για γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων και αντικειμένων... Απώτερος σκοπός είναι να έρθουν τα παιδιά σε επαφή με κειμήλια, που συμβάλλουν στην κατανόηση και γνώση τόσο της θρησκευτικής και λειτουργικής ζωής, όσο και της τοπικής τους ιστορίας» (σελ. 68, 70, 80).

4ε. Από την Ανακοίνωση Ιγνατίου Σωτηριάδη, με θέμα **«Ο Μητροπολίτης Κίτρους Αγαθόνικος και ο εξωραϊσμός του Ιερού Καθεδρικού Ναού Θείας Αναλήψεως Κατερίνης (1985-2014)»** (σελ. 83-85), επισημαίνω τα εξής : «Κόσμημα του Ναού είναι το ξυλόγλυπτο τέμπλο, που στολίζουν εικόνες του Αναστασίου Γρηγοριάδη... Ιδιαίτερα καλαίσθητο είναι το προσκυνητάρι της ιστορικής εικόνας της Αγίας Αικατερίνης, που φιλοτεχνήθηκε το 2011 προνοία του νέου προϊσταμένου του Ναού, Αρχιμανδρίτη Βαρνάβα Λεοντιάδη... Επί της Αρχιερατείας Αγαθονίκου (2004) ο Καθεδρικός Ναός προικίσθηκε και με μία ανανεωμένη και κατάλληλα εξωραϊσμένη Αίθουσα... Τέλος, ο Ναός εμπλουτίσθηκε και με λείψανο του Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω, σε περίτεχνη τετράγωνη λειψανοθήκη (2011)» (σελ. 84-85).

4στ. Από την Ανακοίνωση π. Γ. Μπιλιάγκα, με θέμα : **«Αναμνήσεις από την περίοδο της ανεγέρσεως του Ι. Ναού Θείας Αναλήψεως»** (σελ. 87-96), ξεχωρίζω : «Με τους συνεργάτες μου Ιερείς, τους επιτρόπους και την επιτροπή ανεγέρσεως, αποφασίσαμε να ανεγείρουμε το νέο Ιερό Ναό, αντάξιο της Ενορίας και της πόλεως Κατερίνης... Ο Σεβασμιώτατος

Μητροπολίτης μας κυρός Βαρνάβας καμάρωνε για το ωραίο οικοδόμημα, που θα αποτελούσε στολίδι για την πόλη μας... Μεριμνήσε και προσεκάλεσε για την τελετή των Εγκαινίων τούς τότε Μητροπολίτες Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως Διονύσιο και Σισανίου και Σιατίστης Αντώνιο... Ο μεν Νεαπόλεως Διονύσιος διετέλεσε επί 10ετίαν Προϊστάμενος του Μητροπολιτικού μας Ναού... Ο δε Σιατίστης Αντώνιος, Καθηγητής ων της Εκκλησιαστικής μας Σχολής, τη εντολή του Μητροπολίτου μας, εκήρυττε καθ' εκάστην Κυριακήν στον Μητροπολιτικό μας Ναό... δοξάζω τον Άγιο Θεό, που μου χάρισε στη ζωή μου πολλές ευλογίες. Μία από τις ευλογίες, που συνέβαλα με τους πολλούς και καλούς συνεργάτες μου στο μεγάλο και σπουδαίο έργο της ανέγερσης του νέου μας Καθεδρικού Ναού» (σελ. 89, 91-92, 95).

4ζ. Από την ανακοίνωση Αθ. Αγγελουπούλου, με θέμα «**Ο Εθνομάρτυρας Επίσκοπος Κίτρους Μελέτιος, ως Τοποτηρητής της Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (1819 – 18 Μαΐου 1821). Ανέκδοτο "Εκκλησιαστικόν και αποδεικτικόν πωλήσεως Γράμμα"** Κίτρους Μελετίου, 27 Μαΐου του 1815, για την "Εκκλησία Αγίας Αικατερίνης", "της χώρας Κατερίνης"» (σελ. 97-112), επιμαρτυρώ τα εξής : «Οφείλω το εις χείρας μου ανέκδοτο αυτό Γράμμα, της 27ης Μαΐου 1815, στον Πρωτοσύγκελλο της Ιεράς Μητροπόλεως Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος π. Βαρνάβα Λεοντιάδη. Τον ευχαριστώ πολύ, και ιδιαιτέρως... Ο συντάξας, υπογράψας και βεβαιώσας το γεγονός της αγοραπωλησίας Επίσκοπος Κίτρους Μελέτιος υπήρξε ο μέγας εθνομάρτυς και νεομάρτυς Κίτρους Μελέτιος, ως Τοποτηρητής της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (1819 – Μάιος 1821)... Γίνεται σαφής ο προσδιορισμός και ο διαχωρισμός μεταξύ των όρων "χώρα Κατερίνης" ή "Κατερίνης" και της "Εκκλησίας Αγίας Αικατερίνης". Οι προσδιορισμοί αυτοί απαντούν πολλές φορές στο "πωλήσεως Γράμμα". Τούτο σημαίνει ότι ήταν παγιωμένη, ήδη το πρώτο μισό του 19ου αι., η κοινή αντίληψη και παραδοχή περί δύο διαφορετικών γεγονότων, "της χώρας Κατερίνης" και της "Εκκλησίας Αγίας Αικατερίνης". Η Εκκλησία αυτή ήταν ως το 1858, χρονιά ιδρύσεως της ενορίας της Θείας Αναλήψεως με ίδιο νέο Ναό στο κέντρο της "χώρας Κατερίνης", το μοναδικό λατρευτικό κέντρο, ως ενορία και νεκροταφείο, με ίδιο Ναό. Κάτι που ισχύει ως σήμερα» (σελ. 97, 98, 100). Και αλλού : «Β' Ποιος ο Κίτρους Μελέτιος;». «Το κατά σάρκα τέλος

Μελετίου απεδείχθη χειρότερο και εκείνο του εσταυρωμένου Χριστού. Διότι του Κυρίου "οσούν ου συνετρίβη". Το σώμα Μελετίου, τεμαχισθέν κυριολεκτικά, παραδόθηκε για να κλωτσοπατηθεί από τον όχλο των ακραίων Οθωμανών. Γράφει ο Χαϊρουλάχ Μουλάς διατελέσας Θεσσαλονίκης, φίλος του Μελετίου : "ράγισε η καρδιά μου, βλέποντας τον Μακάρ Εφέντη με τ' άσπρα του γένια και τα μακριά μαλλιά του ακατάστατα να παραδίνεται στα χέρια του μπασή-μποζούκ και να κομματιάζεται στην μεγάλη πλατεία του Καπανιού". Κάποιος δε Ρωμηός παρατυχών παραδίδει ότι, μόλις ο Μελέτιος παραδόθηκε στους σφαγείς του, έκαμε το σημείο του σταυρού ψελλίζων την συνοπτική προσευχή "Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος", "Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με". Και το επίσημο αιτιολογικό για το ανωτέρω φρικτό δράμα Μελετίου... ότι εκτελέστηκε ένεκα της αναμίξεώς του στην επανάσταση των Γραικών» (σελ. 104).

4η. Από την Ανακοίνωση – Επίλογο του π. Βαρνάβα Λεοντιάδη, με θέμα **«Ο Ιερός Καθεδρικός Ναός Θείας Αναλήψεως στην Εκκλησιαστική – Εθνική Ιστορία και στο Πνευματικό παρόν της Κατερίνης (1858-2018)»** (σελ. 113-116), σταχυολογώ τα εξής. Γράφει : «Ο αείμνηστος Μητροπολίτης Κίτρους κυρός Παρθένιος έγραφε, μεταξύ άλλων, για τους κατοίκους της Αικατερίνης : "τους κατοίκους αυτής διακρίνει η ευσέβεια και η χρηστότης, η φιλεργία και η φιλοπονία, η οικονομία και η επιχειρηματικότητα, η φιλοπατρία και η φιλομουσία"... Επίσης, ο αείμνηστος Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κυρός Διονύσιος... έλεγε χαρακτηριστικά ότι όλη η Μακεδονία κατοικείται από ευγενείς και καλούς ανθρώπους, η Κατερίνη και η Πιερία, όμως, κατέχει την πρώτη θέση στην κατηγορία αυτή». Και αλλού : «Πολλοί μάς ρωτούν πώς δικαιολογείται ο Καθεδρικός Ναός να έχει τόσο Εκκλησίασμα. Και εμείς απλά απαντούμε : "Το γεγονός αυτό οφείλεται σ' αυτούς που εργάστηκαν πριν από εμάς. Στους Επισκόπους και στους απλούς Ιερείς που κατέθεσαν την ψυχή τους αλλά και που μαρτύρησαν ορισμένοι από αυτούς «για του Χριστού την πίστη την Αγία και της Πατρίδος την ελευθερία», όπως ο Εθνοϊερομάρτυρας Επίσκοπος Κίτρους Μελέτιος» (σελ. 113,114). Και αλλού, για την πρότασή του να γίνει το Συνέδριο για την Θεία Ανάληψη : «Ο Μητροπολίτης μάς άκουσε με χαρά και μάς παρότρυνε συγχρόνως να προχωρήσουμε. Το Εκκλησιαστικό μας

Συμβούλιο από καιρό είχε αποδεχθεί την πρότασή μου». Και αλλού : «Τιμούμε, λοιπόν, σήμερα τον Κτήτορα του Καθεδρικού μας Ναού, τον Μητροπολίτη κυρό Βαρνάβα και μαζί του όλους, όσοι κοπίασαν για το μεγάλο αυτό έργο, με πρώτον τον καλό και σεβαστό μας π. Γεώργιο Μπιλιάγκα, τον Πρύτανη των Ιερέων μας, όπως πολύ σοφά τον αποκαλούσε ο γέροντάς μας Μητροπολίτης Αγαθόνικος» (σελ. 115, 116).

4θ. Ακολουθεί, υπό τύπον Ανακοινώσεως – Μνήμης «**Ομιλία Μητροπολίτου Κίτρους κυρού Βαρνάβα Τζωρτζάτου κατά την ημέρα των εγκαινίων του Ι. Καθεδρικού Θείας Αναλήψεως Κατερίνης, 22 Νοεμβρίου 1981**» (σελ. 111-121). Εξάγω τα εξής αποφθεγματικά του Αειμνήστου : «Αυτό που ενώνει τον άνθρωπο με το Θεό δεν είναι τίποτε άλλο παρά τα έργα του... Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ευτυχία στον πατέρα, από το να βλέπει και να καμαρώνει την προκοπή των παιδιών του. Το ίδιο και κάτι περισσότερο για τον πνευματικό πατέρα!... Πώς μπορώ να μη χαίρομαι και να μην καυχώμαι εν Κυρίω για όλα αυτά;... Και καρπός αυτής της πίστεως είναι το θαύμα αυτό που έχουμε μπροστά μας, που σήμερα όλοι μας ιδιαίτερος το χαιρόμαστε και είναι όντως ένα θαύμα, ευλογία του Θεού... Πρέπει να ομολογήσω ότι η συνεργασία με τις Αρχές του τόπου μας υπήρξε κάτι περισσότερο από αγαστή... Θα πρέπει καλά να καταλάβουμε, ότι η Εκκλησία είναι ένας σημαντικός πνευματικός παράγοντας της προόδου και του πολιτισμού και των παραδόσεων και των κοινωνιών... Και η δύναμις της Εκκλησίας είστε εσείς, σ' εσάς μιλάω, στα παιδιά μου...» (σελ. 117, 118, 119). Και αλλού : «Ευχαριστίες ακόμα αποδίδω στους ψάλτες και στις γυναίκες, στους μεγάλους και στους μικρούς. Και τα μικρά ακόμα παιδάκια, τα οποία και αυτά με το δικό τους τρόπο, με την προσευχή τους, με την ασήμαντη στα μάτια των ανθρώπων εισφορά τους, αλλά την τόσο σημαντική προσφορά στα μάτια του Θεού έβαλαν ένα λιθαράκι και από ένα αγκωνάρι σ' αυτόν τον μεγαλοπρεπή Ναό της πόλεώς μας... Η αξιοποίηση του οικοδομήματος αυτού, του Ιερού αυτού Ναού, είναι να μάθουμε όλοι μας κάθε Κυριακή – όλοι μας – άρχοντες και αρχόμενοι να είμαστε παρόντες... Και παρακαλώ τον Πανάγαθο Θεό μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου να ενισχύει όλους σας, να σας στηρίζει, να σας ευλογεί, να ευλογεί το σπίτι σας, τις οικογένειές σας, τα έργα σας... ΑΜΗΝ» (σελ. 120, 121).

5. Ακολουθεί το «Κεφάλαιο Γ'. Ιστορικά έγγραφα» (σελ. 123-127). «Όντως, ιστορικά αποδεικτικά τεκμήρια για την Κατερίνη και την Πολιούχο – Προστάτιδα της Κατερίνης, Αγία Αικατερίνη. Τρία είναι τα έγγραφα. Το **πρώτο** είναι «Πιστοποιητικό Γνησιότητας Ιερού Λειψάνου Αγίας Αικατερίνης», 30 Ιουλίου 1967. Γράφεται : «Ιερά Αυτοκρατορική Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά (Μετόχιον Καΐρου). Πορφύριος Γ', ελέω Θεού Αρχιεπίσκοπος Σινά, Φαράν και Ραϊθώ, ΒΑΡΝΑΒΑ, τω Σεβασμιωτάτω Μητροπολίτη Κίτρους... ευχαρίστως τη ενθέω βουλή και δέησει της Υμετέρας λίαν αγαπητής Σεβασμιότητας... συναποστέλλομεν Αυτή προσφερόμενον τμήμα του εντεθησαυρισμένου ώδε Πανιέρου Λειψάνου της Αγίας Ενδόξου Παρθενομάρτυρος και Πανσόφου Νύμφης του Χριστού Αικατερίνης...» (σελ. 125). Το **δεύτερο** συνιστά «Εγκύκλιον του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κυρού Βαρνάβα για την υποδοχή του Ιερού Λειψάνου της Αγίας Αικατερίνης, από 15 Νοεμβρίου 1967, για την συμμετοχή στις 25 Νοεμβρίου 1967, ημέρα εορτής της Αγίας Αικατερίνης, στην υποδοχή της» (σελ. 126). Το **τρίτο** είναι «Εγκύκλιος από 9-11-1981 για τα Εγκαίνια του Ιερού Ναού Θείας Αναλήψεως την Κυριακή 22 Νοεμβρίου 1981». Γράφεται : «Αυτού του νέου μεγαλοπρεπούς Μητροπολιτικού μας Ναού θα κάμωμε την Κυριακή, 22 Νοεμβρίου, τα Εγκαίνια» (σελ. 127).

6. Στο «Κεφάλαιο Δ'. Φωτογραφικό Αρχείο» (σελ. 129-180). Εμφανίζονται 105 φωτογραφίες της όλης ιστορίας της Μητροπόλεως Κίτρους από του κυρού Κωνσταντίνου Κοϊδάκη διά του κυρού Βαρνάβα Τζωρτζάτου μέχρι τον πρ. Μητροπολίτη Αγαθόνικο και τον νυν Μητροπολίτη Γεώργιο. Μια φωτογραφία 1000 λέξεις. Πολύ εντυπωσιακή – ελκυστική φωτογραφία «Κόλλυβο Αγ. Αικατερίνης, Νοέμβριος 2018» (σελ. 169).

7. «Κεφάλαιο Ε'. Κειμήλια Ιερού Ναού Θείας Αναλήψεως» (σελ. 181-190). Φωτογραφίες 25. Εντυπωσιάζουν οι φωτογραφίες : «Η Αγία Αικατερίνη, Η θαυματουργός και Ιστορική Εικόνα, έτος 1831» (σελ. 182), «Τα Ευαγγέλια 19^{ου} αι.» (σελ. 183-184), «Ασημένιο Άγιο Ποτήριο, επιχρυσωμένο του 1784» (σελ. 185), «Ξύλινος ανάγλυφος σταυρός 19^{ου} αι., με ανάγλυφες παραστάσεις από το δωδεκάορτο» (σελ. 188).

8. «Κεφάλαιο Στ'. Φωτογραφικά στιγμιότυπα από την έκθεση φωτογραφίας και την επιστημονική ημερίδα 2018» (σελ. 191-201). Φωτογραφίες 15, αποδεικτικές των εκδηλώσεων του Νοεμβρίου 2018.

Τελειώνει ο Τόμος Πρακτικών με ένα πολύ αξιόλογο «**Παράρτημα από την εισηγητική Ανακοίνωση Αθηνάς Ι. Τσιγκαροπούλου**» (σελ. 203-210). Σ' αυτό : Παράσταση γραμμική του συνόλου των Κειμηλίων Θείας Αναλήψεως Κατερίνης, δηλ. εικόνων, παλαιτύπων, ξυλογλύπτων, υφασμάτων, μεταλλικών και τοιχογραφιών. Η Θεία Ανάληψη αποδεικνύεται ότι δεν είναι μόνο ένας μεγαλοπρεπής Ι. Ναός αλλά και συνιστά ένα οργανωμένο Μουσείο Τέχνης. Δημοσιεύονται από όλα αυτά τα κειμήλια, 25 πίνακες και εικόνες. Εντυπωσιάζουν, η υπ' αριθμ. 23 «Ακτινογραφία της εικόνας της Αγίας Αικατερίνης» (σελ. 210) και η υπ' αριθμ. 17 «Αφιερωματική επιγραφή, λεπτομέρεια φορητής εικόνας» (σελ. 209). Τα ονόματα συνδέονται με την εκκλησιαστική και κοινωνική ιστορία Κατερίνης. Αυτά είναι : «Αρχιμ. Κωνσταντίνος Α. Αρώνηςfl Χαράλαμπος Αμοιρίδης, Δημοδιδάσκαλοςfl Ευγενία Αθ. Ζωξιάδουfl Λεωνίδας Νικ. Σεϊτανίδηςfl Μαρία Αντ. Πολύζουfl Θεοδώρα Γ. Λιόνταfl Μαίρη Γ. Δανιήfl Κλεάνθης Ι. Πάκηςfl Κωνσταντίνος Ε. Ανδρεάδηςfl Παναγιώτης Αλ. Αρσένης». Ακολουθεί ακόμα 1 πολύ δυσανάγνωστο ονοματεπώνυμο.

Αθανάσιος Α. Αγγελόπουλος,
Καθηγητής Πανεπιστημίου, Δ/νων Σύμβουλος ΙΕΘΠ